

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 2. Proprias oves vocat nominatim, & educit eas. Dominus regit me, &
nihil mihi deerit: Si quod creditur necessarium petenti desit, credendum
est potius non illud esse necessarium quàm quod ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

do feriendus est, qui contemnit? Quomodo depressura sunt Dei iudicia eos, qui se eleuant, si & illos ad tempus deprimunt, qui hac semper in humilitate formidant? Quomodo pondus Dei poterit ferre, qui despiciat, si hoc & ille in verberibus pertulit, qui per vimorem praevideat? Unde summopere formidandum nobis est illud tanta distinctione exam-

men. Constat autem quia in hac vita, cum percussus sit, si percussorem correccio sequitur, disciplina Patris est, non ira Iudicis: amor corrigentis est, non distinctio punientis. Ex ipso ergo praesentis verberis, iudicia aeterna pensanda sunt. Hinc etenim perpendere summopere debemus, quomodo feratur illa quae reprobis, si ferri modo vix vales ovis ira, quae purgat

HAC HEBDOMADA, Caput decimum sancti Joannis, ubi se Christus Dominus Pastorem verum probat ovium, percurratur; Atque inde quid bonus ille Pastor nobiscum agat, quid ve nos cum illo agere debeamus, expendatur.

FERIA SECUNDA.

DE SINGULARI CURA QUAM CHRISTUS DE SUIS HABET.

Proprias oves vocat nominatim, & educit eas. Joan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit.

Si quod creditur necessarium, petenti desit, credendum est potius non illud esse necessarium, quam quod petenti desit,

RATIO EST, Quia quidquid divina fulcitur auctoritate, credendum est potius, quam quod humana tantum opinione nititur.

Sed divina fulcitur auctoritate quod si quid petenti desit, non sit illud necessarium: & si quid contra sentitur, id humana tantum opinione nititur.

Ergo si quod creditur necessarium petenti, vel quaerenti desit, credendum est potius non illud esse necessarium, quam quod petenti desit. Ac proinde semper magna dicendum est fiducia: Dominus regit me, & nihil mihi deerit.

I. PUNCTUM.

CUM Pharizaei, se pastores vulgi sic esse fingerent ut quicumque Christo adhererent, extra synagogam & ovile Dei statim illos eicerent, sicut patuit in caeco nato: contra se Christus productis notis certissimis, verum esse Pastorem demonstrans & illos tantum esse fures ac latrones, sic pergebat eum Judaeis loqui: Amen, amen dico vobis, qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro: qui autem intrat per ostium, Pastor est ovium, huic ostiarius aperit, & oves eius audiunt, & proprias oves vocat nominatim, & educit eas. Et cum proprias oves emisisset, ante eas vadit, & vocem eius sequuntur, quia scimus vocem vestram. Haec modo satis, in quibus licet

de se nihil adhuc expressè dicat Dominus; satis tamen evidenter se indicat cum illa boni Pastoris indicia manifestat, quae ipsi singulariter competunt, quale est illud eximium, quod proprias oves vocat nominatim & educit eas, ac praecedit quicumque ducit. Quis enim fidelis hanc internam & externam curam exhibeat quam ille qui propterea Pastor & Episcopus animarum nostrarum dicitur, ac pastorem principis, in quem unam nostram omnem sollicitudinem projiciamus, quoniam ipsi est cura de nobis, ut ait primus eius in ovili regendo Vicarius,

Non ita verò in illius omnis sollicitudo proficienda dicitur quasi nihil omnino de nostro conferamus, quasi nihil salutem aut perfectionem curemus, quasi nihil etiam quae circa corpus & quotidiana spectant negotia laboremus, quasi nihil petamus, nihil quaeramus nec pulsemus: Haec enim cum sint expressè ab illo imperata, non excluduntur illa sollicitudinis projectione quae ab Apostolo Petro commendatur: sed commendationis apostolicae sensus est, quod quidquid cum Christo pastore agamus, quod quidquid laboremus ad salutem corporis & animae, quidquid petamus & quaeramus, sic tam parum de omni eventu sumus solliciti, ut certo id credamus & speremus quod quidquid de re tota statuerit, unum hoc fore melius, unum hoc nobis utilius & opportunius: licet vel ipsa tum deessent quae magis necessaria viderentur: sicque nihil nobis de sumis nihil nobis de futurum credamus.

Quod ut apertius explanari possit & persuaderi, sic inde formata Veritas modò proponitur: Si quod creditur necessarium petenti desit, credendum

Am est potius non illud esse necessarium, quam quod petenti desit. Nam ut habet declaratio, quidquid divina fulcitur autoritate, magis credendum est, quam quod humana tantum opinione nititur: quod perinde est ac dicere, quidquid Deus dixit, quidquid Christus promisit, id longè verius ac certius est, quam quod homo contra sentiat & opponat: quo quidem dicto quid certius; quid manifestius: quid est enim homo vel si omnes sim. I concurrant homines, quid totum humanum genus si comparetur Deo, si confertur humani sensus & sermones cum divinis?

Sunt enim quatuor præter cæteros prope infinitos, sunt inquam quatuor insigniores defectus in quovis homine propter quos parum omnino credi possit. Primò est rerum igaorantia, & facilitas quædam ingenij ad fallaciam ex objectis rebus hauriendam potius quam veritatem. Nam cum de rebus vix aliud judicet quam prout foris apparent, sit verò fallax illa rerum apparatus, nec res ut sunt in se, certo demonstret, sic tam facile fallitur humanus intellectus, quam facile sistit in illa solū externa specie, quæ est illa fictio quæ ut ait Sapiens describit animam: ac propterea dicebat Dominus, Nolite judicare secundum faciem sed iurum iudicium iudicate.

Secundò est prava quædam in homine cupiditas qua sic ut bono sensibili sic adherescat vel à malo contrario sic adhorreat, ut quidquid naturæ corruptæ placet aut displicet sic illico bonum vel malum iudicetur: quod quidem iudicium non minus pravum est & corruptum, quam ipsa depravata voluntas unde formatur, hæc nempe est fasciatio nugacitatis qua obscurat bona, & inconstantia concupiscentia qua transvertit sensum sine malitia; id est, tam naturaliter & ordinariè ut non advertatur; non id industria fiat sed naturali motu.

Tertiò, est prona quædam mentiendi ac fingendi libido qua sic se tegunt & aliud simulant homines, ut vix inter noscatur quando fictè aut verè loquantur, unde est illud Psalmi sæpe decantatum; Mendaces filij hominum in statera ut decipiant ipsi de vanitate in id ipsum. Nec modò id naturale est, sed & artificio natura sic exacuitur, ut quo ingenium erit acutius, eo erit mendacius; unde apud Prophetam Dominus: Et extenderunt linguam suam quasi arcum mendacij & non veritatis. Confortati sunt in terra, quia de malo ad malū ogressi sunt, & me non cognoverunt, dicit Dominus. Vnusquisque se à proximo suo envidiat & in omni fratre suo non habet fiduciam,

quia omnis frater supplantans supplantabit & omni amicum fraudulentè incedet. Et vir fratrem suum deridebit, & veritatem non loquensur, docuerunt enim linguam suam loqui mendacium, ut iniquè agerent, laboraverunt.

Quartò denique cum uniuscujusque hominum singulare prorsus ac proprium sit naturæ temperamentum, & inde voluntates circa bonū & malum, ac de rebus humana judicia sint tam diversa quam sint penè diversi homines, vulgoque tritū illud habeatur, quod capita tot sensus hinc planè sit ut quid certi ac fixi spectes, in humanis non habeas, si humana tantum spectes judicia; si quid enim te habere putes quod uni potius acquiras quam alteri: nonne & alter contra te habere dicet quod & tibi contradicat & in suā te convertat sententiam, aut id saltem efficiat ut quidquid de rebus sentias, non nisi cum formidine, cum dubio, cum suspensione quadam animi, quæ mera potius est incertitia, quam ulla vera scientia? Quod & facile qui vis intelligat cum quæ ipse unus aliquando affirmavit, post ipse neganda esse statuet; & quod ante negaverat, post affirmabit? adeò sunt versatiles hominum mentes, unde illa Sapientis ad Dominum religiosa confessio: Servus tuus sum ego, & filius ancilla tua, homo infirmus & exigui temporis, & minor ad intellectū iudicij & legum. Nam & si quis erit consummatus inter filios hominum, si ab illo abfuerit sapientia tua, in nihilum computabitur? Cogitationes enim mortalium timide, & incerta providentia nostra. Corpus enim quod corrumpitur aggravat animū, & torrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem. Et difficile estimamus qua in terra sunt, & qua in prospectu sunt, invenimus cum labore, qua autem in caelis sunt qui in vestigabit.

Audisne quàm sint incerta mortalium omnia, cum & sapientissimus inter fideles agnoscat se minorem ad quidquid certò intelligendum, & inter Ethnicos consultissimus dixerit, se hoc unum scire quod nil scires?

At contra in Deo Domino quàm sint indubitata omnia, quæ fidem faciant, tum ipsa per se divinitas suadet, tum quatuor attributa opposita quatuor illis defectibus quos in mortali hominū genere jam deprehendimus. Primum est infinita illa Scientia propter quam dicuntur in Scripturis, Oculi Domini multo plus lucidiores super solē, circumspicientes omnes vias hominum, & profundū abyssi, & hominū corda invenientes in absconditis partes. Dominus enim Deo antequam crearentur omnia sunt agnita, sic & post perfectā creaturā.

cap. 4. 100. 7.

cap. 4.

cap. 61.

cap. 9.

cap. 9.

Ecclasi. 26.

Hebr. 4.
1f. 6.

Id est, postquam creata sunt. Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu eius. Omnia autem nuda & aperta sunt oculis eius.

1f. 144.

Secundum est, perfecta illa Sanctitas qua sanctus dicitur, & iustus Dominus in omnibus operibus suis. Id est, Irreprehensibilis, incorruptus, integer cuius mundi sunt oculi ne videat malum; & ad iniquitatem respicere non poterit.

Hab. 1.

Tertium est, tanta in loquendo Veracitas ut uno multa verbo complexus dicat Apostolus, *Impossibile est mentiri Deum*, Sed neque a seipso alius unquam esse potest.

Hebr. 6.

Nam quartum est Immutabilitas quam simul cum eius Veracitate Scriptura jungit & humane opponit inconstantiae: *Non est Deus quasi homini mentiarur, nec ut filius hominis ut materur, Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio,*

Num. 23.
Iac. 1.

Quibus ita expositis, quid clarius quam quod prima propositione proponitur: *Quidquid Divina fulcitur auctoritate sive id praeteritum, sive id futurum sit, longè esse credibilius quam quod humana tantum opinione nititur. Dominus Deus loquutus est quis non prophetabit? Quis non securè dicet id certò eventurum quod dixit?*

Amos 3.

II. PUNCTUM.

SED Divina fulcitur auctoritate, quod si quid petenti desit, non illud necessarium: & si quid contra sentitur, id humana tantum opinione nititur.

Primo enim Divina statutum est auctoritate, quod unum est necessarium, nempe cultus Dei, salus aeterna, voluntas Dei & similia quae eodem recidunt & unum atque idem constituunt in aeterna beatitudine, ut infra fusius suo loco explicatur in hac 4. parte, Feria 2. Hebdomadae 23. Satis hinc sit ad propositionis elucidationem advertere quod sicut petenti numquam desit hoc necessarium, sic plane si quid petenti desit, non illud esse necessarium. *Non dixerit per Deum abest.* Vide in 1. parte Dominica 3. post Epiptianam.

Ezechiele 15.

Deinde verò quidquid Deus promissit, nonne Divina fulcitur auctoritate? Nonne verò promissit se non defuturum in necessariis. Nonne hinc Apostolus ad confidentiam nos exhortatur: *Ipse enim dixit, non te deseram neque derelinquam, in a me confidenter dicantur, Dominus mihi adju-*

Hebr. 13.
1f. 117.

tor non timebo quid faciat mihi homo. Verba sunt Davidis simul & Apostoli, ut in utroque Divina confirmetur auctoritas. Quid autem ex illa sequitur auctoritate nisi aut nihil unquam nobis defuturum, aut certè si quid desit, non esse necessarium? Nani si quod est necessarium nobis deesset, quomodo divina staret auctoritas quae promissit nihil defuturum? Quomodo nihil nobis deesset necessarium? Nonne alius potius omnibus careremus quam necessariis? Nonne hoc unum necessitatis nomen ad impetrandum quod petimus, magis urgemus? Nonne sic orabat David, *De necessitatibus meis erue me.* Nonne sic eius filius Salomon: *tribue tantum victui meo necessaria.* Nonne in confirmationem Divinae promissionis de non defuturo subsidio sic semel iterum & amplius in eodem Psalmo dicitur, *De necessitatibus eorum eripuit eos de necessitatibus eorum liberavit eos, de necessitatibus eorum eduxit eos:* Quasi hac toties repetita necessitatis voce proclamaretur quod qua auctoritate firmatur Divinum non deesse subsidium in necessariis, eadem prorsus confirmatur, & fulcitur quod si quando desit, non esse necessarium.

1f. 141
Prov. 30.

1f. 156.

Tertio denique, quidquid desit quod putetur necessarium, vel ad aeternam vitam vel ad praesentem est necessarium. Non ad aeternam cum tibi praesertim nihil desit quod non possis cum gratia petere, & petendo impetrare? Non ad praesentem, cum panis quotidianus quem petimus numquam desit & sufficiat. Sed esto vel panis desit vel alia quae ad vitam sustentandam sunt necessaria, non est tamen absolute loquendo, quod vocant, non est itaque simpliciter & absolute necessarium illud quod deesse dicitur, ad hanc praesentem vitam; cum nec ipsa praesens vita sit simpliciter & absolute necessaria. Numquid necesse est ut vivas? Imò numquid necesse est ut moriaris? Numquid statutum est hominibus semel mori, post autem hoc iudicium? Esto sit durum mori defectu rei cuiuspiam ad vitam necessariae: Nonne si rem illam habuisses tibi etiam aliquando fuisset moriendum? Nonne & ipsis quibus abundè omnia suppetunt divitibus non modo est moriendum, sed nonne & illis est gravius mori quam vel ipsis pauperibus? Nonne pauperi Lazaro latior & facilior fuit exitus vitae quam Epuloni diviti? Sed sit paupertas Lazari durior quam Divitis epulae: Vocetur etiam quaedam necessitas, ipsa paupertas qua Lazarus moritur; At quo putas sensu, quove iudicio necessitas

Hebr. 61.

itas appellabitur illa paupertas? Non Divino certe neque vero iudicio, cum Deus de Lazaro iudicaret nec vitam ipsi, neque rem ullam tum esse necessariam. Superest igitur ut id humano tantum dicatur sensu, qui de morte ac vita sic iudicat prout affectus vitæ propendit in ea commoda quibus sustentatur, nec alius quàm quod sentit recogitat, unde cum supponat sibi semper esse vivendum, non est mirum si quod vita requirit, vocet necessarium: sed tam falso vocatur necessarium, quàm falsum est quod supponit, semper esse vivendum. *In sudore vultus sui vascorū panis tuo, donec revertaris in terram de qua sumptus es, quia pulvis es, & in pulverem revertaris: Q. d. tamdiu laborandum erit quamdiu panis erit necessarius; panis autem tamdiu erit necessarius donec erit moriendum, tunc enim & vitæ labor & panis desinant necesse est cum ipsa vita desinit; & majori minor cedat necessitas.*

III. PUNCTUM.

Si quod ergo creditur necessarium, petenti desit, credendum potius non illud esse necessarium quàm quod petenti desit quod sit revera necessarium; Nam divinæ autoritati longè magis credendum est quàm humanæ opinioni; Hoc autem à divina petitur autoritate quod vel in necessariis nunquam Deus suos deserat, vel si quando videntur deserere, tunc dicenda non sit necessitas. Et quidquid contra loquantur & sentiant homines humana hæc est opinio quæ tantò minus ad faciendam fidem, contra Deum prævaleat potest, quànò id verius est quod in libro Job legitur: *Eccè Deus magnus, vincens scientiam nostram. Tu desertum illum putas quem ad tempus sinit Deus fame, siti, nuditate, morbis, calumniis & aliis tormentorum generibus exerceri: Deus verò contra, tunc vel maxime se illi propè adesse affirmat: Cum transieris, inquit, per aquas, tecum erit; & flumina non operient te: cum ambulaveris in igne non comburaris, & flamma non ardebit in te: quia ego Dominus Deus tuus, sanctus Israel salvator tuus. Non timeas quia ego tecum sum.*

Hoc dicit de Prophetis, de Apostolis, & de Martyribus, qui tamen omnes perierunt in tormentis. Hoc de Laurentiis, & de Vincentiis quos ignis flamma consumpsit. Ubi tunc aderat illa Divina promissio, ubi tunc illa divina protectio? Aderat, aderat & tantò certè propius, quànò forte putaretur abesse longius. Non est deserti, non est eorum sicut perire flammis pro Christo,

quin potius hoc est vel præcipue conservari, sic fidem Christi servare in flamma ut flamma potius vitam quàm Christum rapiat. Aderat Deus necessitati Laurentii, sed non erat Laurentio tam necessarium vivere, quàm pro Christo mori. Non est, non est quam vulgus putat necessitas, commodè vivere: sed quam Deus iudicat, vel incommodè vivere, vel libenter ipso volente mori. Sic illi ipsi se agnoscent servatos, sic S. ait Laurentius quod ante Sapiens dixerat: *Confitebor tibi Domine rex, & collaudabo te Deum salvatorem meum, quia liberaisti me à pressura flamma qua circumdedit me, & in medio ignis non sum assuatus. Quomodo non assuatus qui æstu perierit? Perit quidem corpore, sed non animo, sed non fide Christi. Perit corpus ut servaretur animus, quo servato servatur Deo Laurentius, licet mundo preat, aut licet mundo perire videatur. Nonne hoc est quod Sapiencia tam magnificè nobis describitur voluit: *Iustorum autem anima in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Viti sunt oculis insipientium mori, & astimata est afflictio, exitus eorum; & quod est à nobis iter, exterminium, illi autem sunt in pace. Et scortam hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati, in multis bene disponuntur, quoniam Deus tentavit eos, & invenit illos dignos se. Tanquam aurum in fornace probavit illos, & quasi holocaustam accepit illos, & in tempore erit respectus illorum.**

Et Capite sequenti cum de subdito ex hominibus viro iusto nondum ætate provento loquitur: *Consummatus in brevi explevit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius: propter hoc preparavit educere illum de medio iniquitatum. Populi autem videntes, & non intelligentes, nec ponentes in præordiu talia, videbunt sine Sapiencia & non intelligent quid cogitaverit de illo Deus, & quare numeris illum Deus. Videbunt & contemnent eum: illos autem Dominus irridebit.*

Videsne Divinam autoritatem cum humana comparatam opinione? Videsne quàm sint inter se dissonantes & variaz? Videsne cui potius adhaerere debeas in faciendo de his iudicio quæ necessaria reputentur? Videsne quàm saepe contra peccaveris? Videsne quàm sit deinceps aliter sentiendum: quàm toto pectore fidendum Christo, quidquid tandem de nobis statuatur, hoc unum æstimando necessarium, velle quod velit, nolle quod nolit; & cum Jobo dicere: *Quare lacero carnes meas dentibus meis, & animam meam porto in manibus meis? Etiamsi occiderit me, in ipso*

sperabo, Id est, Cur me in adversis corpore & animo crucio quasi adversa essent quæ Deo permittente nobis eveniunt? Non sunt, nec ipsa mors quantumcunque violenta me impetat, poterit quidem separate corpus ab anima, sed

non animam à Deo meo, qui me suum tantò magis morte quàm vita faciet, quantò minus etò post vitam meus.

Vide in 3. parte, In Festo S. Laurentij.

FERIA TERTIA.

DE CVRA CHRISTI PASTORIS IN PASCENDIS OVIBUS.

Per mesi qui introierit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet. Ioan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Pascuntur agni juxta ordinem suum. Isaia 5.

Id est:

Sic in suo quisque pascitur ordine, ut nisi suo quisque se servet in ordine, non pascatur.

RATIO EST, Quia non pasci dicitur qui gratias suo conformes statui non recipit.

Sed nisi suo quisque se servet in ordine, non recipit gratias suo conformes statui, quas recipere si se suo servaret in ordine.

Ergo nec pascitur, ergo ut pascatur suo se servet in ordine, quia sicut prædictum est à Propheta, sic pascantur agni juxta ordinem suum.

I. PUNCTUM.

DIXIT ergo sibi iterum Iesus, Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium ovium. Omnes quotquot venerunt, furis sunt & latrones, sed non audierunt eos oves. Ego sum ostium, per mesi qui introierit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet. Fur non venit nisi ut furetur & mactet & perdat. Ego veni ut vitam habeant, & abundantius habeant.

Mira certè Pastoris nostri circa pascendum suum gregem cura: neque enim tantum non perdit gregem sicut latro; neque ut cæteri pastores de grege suo pascitur, sed ita suas oves pascit & fovet ut vitam habeant & abundantius habeant, id est, ut abundant his quæ ad vitam spiritualem & æternam conferunt. Et quod magis

mirum, longè plus re ipsa præstat quàm promittat verbo; nam oves suas tam variis & exquisitis modis quotidie pascit & nutrit, ut quot Scripturæ sunt Capita, tot sint spiritualia pascua; quot sunt ejus Inspirationes & consilia, tot sint diversa nutrimentorum genera. Per singulos denique dies unicuique suarum ovium, quantum in se est, suum ipse Corpus in cibum porrigit. *Qui Pastor ovium proprio pascit & nutrit? Et quid dico, pastor, ait S. Chrysostomus, matres multa sunt quæ post partus dolores, filios alim tradunt nutricibus. Hoc autem ipse non est passus, sed ipse nos proprio sanguine pascit, & per omnia nos sibi coangmentat.*

Hæc sunt videlicet uberrima pascua de quibus apud Ezechielem fuisse simè, ubi suscitatur germen nominatum, id est, præter communes & ordinarias, specialis quædam Gratia quæ unicuique particulatim confertur *juxta suum statum*, & ordinem in quo jam cæpit vitam agere, jam vacare salutem, jam Christo ministrare.

Hoc est modò diligenter expendendum, ut quanti nostra refert sic à pastore nostro pasci, tanta servandi ordinis habeatur cura, cum alioquin *nisi quis suo se servet in ordine, non pascatur.*

Ratio hinc tota pendet ut probè intelligatur, quid sit unumquemque pasci & nutririi à Christo ad vitam spiritualem & æternam. Neque verò id melius explicari potest quàm per analogiam & respectum ad vitam corporalem, ut sicut unusquisque pro suo statu corporis, pro suo gradu ætatis, pro suo vitæ degendæ modo his & aliis cibis alitur & roboratur; sic plane ex variis quos Christus profert cibis, vel ex uno & eodem, tantum quis sibi sumat quantum suo congruit statui, suo gradui, suo vitæ instituto.

Vide ne quàm sint varia vitæ agendæ instituta? Quam diversi status, quàm distincti ordines,